

มาตรการทักษิณ เรื่องจริงหรือสร้างสถานการณ์

ประเวศ วะสี
(๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๙)

เหตุการณ์พยายามลอบสังหารนายกรัฐมนตรีด้วยวัตถุระเบิดในรถยนต์เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๙ มีผู้เชื่อว่าเป็นเรื่องจริงก็มี เชื่อว่าเป็นเรื่องสร้างสถานการณ์ก็มี ความจริงจะเป็นอย่างไรต้องพิสูจน์กันด้วยหลักฐานที่เชื่อถือได้ ถ้าตำรวจทำฝ่ายเดียวก็จะมีปัญหาเรื่องความเชื่อถือได้ตามมาอีก ควรคำนึงถึงประเด็นนี้ไว้ด้วย

ขณะนี้ยังต้องถือว่าเป็นเรื่องจริงหรือเรื่องสร้างสถานการณ์เป็นเพียงสมมติฐานที่รอการพิสูจน์ ในที่นี้จะขอวิเคราะห์ที่มาที่ไปหรืออิทธิปัจจัยตาของทั้งสองสมมติฐานและข้อเสนอแนะ

ก. สมมติฐานที่ ๑ – การลอบสังหารเป็นเรื่องจริง

(๑) **ที่มา** มีผู้เกลียดชังนายกรัฐมนตรีมากจนถึงขั้นพยายามลอบสังหาร

เรื่องความเกลียดชังคุณทักษิณนั้นต้องยอมรับว่ามีจริง การมีทั้งคนรักและคนชังก็เป็นเรื่องธรรมดา แต่ในกรณีคุณทักษิณเรื่องนี้เป็นไปอย่างรุนแรง ยังไม่เคยมีนายกรัฐมนตรีคนไหนที่มีปริมาณของความเกลียดชังมากถึงขนาดนี้ ทั้งจำนวนคนที่เกลียดและวิธีการของความเกลียดชังที่ขึ้นสูงแบบสุดๆ เพราะบุคลิกที่แกล้งไม่หายของคุณทักษิณที่ก้าวร้าว เหยียดหยาม ทำทนาย ไม่รู้จักทำตนให้เป็นที่รัก ผิดวิสัยคนที่เป็นนายกรัฐมนตรีที่จะต้องสมานไมตรี รวมพลังผู้คนไปช่วยกันแก้ปัญหาประเทศ การทำให้คนเกลียดนั้นอันตราย

แต่คนไทยถึงจะเกลียดผู้นำอย่างไร การคิดสังหารนั้นมีน้อย ต่างจากในสหรัฐอเมริกาที่เขาสังหารประธานาธิบดีไปหลายคนแล้ว ถ้าคราวนี้เป็นเรื่องจริงก็แปลว่าสังคมไทยมาถึงจุดเปลี่ยนแล้ว คือเปลี่ยนจากปริมาณไปสู่คุณภาพ หมายความว่าปริมาณความเกลียดชังเพิ่มมากขึ้นจนถึงจุดเดือด ทำนองเดียวกันเมื่อความร้อนของน้ำในกาเพิ่มมากขึ้นจนถึงขนาดน้ำก็เดือด

นั่นเป็นการพูดถึงการทำด้วยอารมณ์เกลียด แต่การทำอาจทำด้วยความคิด คือความคิดที่ว่าคุณทักษิณเป็นปัญหาของบ้านเมือง เป็นชนวนของความแตกแยกและรุนแรงอาจนำไปสู่การนองเลือด ถ้าขจัดเสียได้ก็จะเป็นการป้องกันชีวิตของคนอื่นๆ จำนวนมาก

(๒) **ที่ไป** ถ้าที่มาคืออารมณ์เกลียดที่มีปริมาณมาก หรือด้วยความคิดดังกล่าวข้างต้นก็จะมีการทำอีก การเมืองก็จะวนวายไปด้วยฝ่ายหนึ่งพยายามลอบสังหาร อีกฝ่ายหนึ่งต้องป้องกันตัวหรือตอบโต้ ไม่เป็นอันทำงาน กำลังเจ้าหน้าที่จำนวนมโหฬารจะถูกใช้ไปในการคุ้มครองคนคนเดียว แทนที่จะได้

ดูแลประชาชนทั่วไป บ้านเมืองจะหยุดชะงักและเต็มไปด้วยความวุ่นวายโกลาหล จับผิดจับถูก ในที่สุดฝ่ายที่พยายามจะประสบความสำเร็จจนได้ แบบที่ว่า “ที่ไหนมีความพยายาม ที่นั่นมีความสำเร็จ”

(๓) ข้อเสนอแนะ

- (๑) ควรใช้สันติวิธี ไม่ควรฆ่าแกงกัน
- (๒) คุณทักษิณควรยุติการสร้างความเป็นปึกแผ่น
- (๓) ถ้าคำแนะนำตาม (๑) และ (๒) ไม่สำเร็จ ยังมีความพยายามลอบสังหารอีก ต้องอย่าให้คนอื่นพลอยโดนลูกหลงไปด้วย
- (๔) คนใกล้ชิดเป้าต้องป้องกันตัวเองหรือหนีห่างจากเป้า

ข. สมมติฐานที่ ๒ – การลอบสังหารเป็นการสร้างสถานการณ์

(๑) **ที่มา** ผู้มีอำนาจต้องการกลบเกลื่อนบางเรื่อง จึงเบนความสนใจของสังคมหรือต้องการใช้เป็นเครื่องมือขจัดศัตรูบางคน หรือปูทางไปสู่การยึดอำนาจเพื่อปกป้องตัวเองจากการถูกดำเนินคดี เช่น อาจถูกศาลตัดสินจำคุก

(๒) **ที่ไป** สุดท้ายแล้วระดับของวัตถุประสงค์ของผู้สร้างสถานการณ์ เช่น ถ้าต้องการกลบเกลื่อนบางเรื่อง ถ้าสังคมจับได้ไต่สวนก็จะเสื่อมความเชื่อถือลงไปอีก รัฐบาลจะเหมือนเด็กเลี้ยงแกะพูดอะไรก็ไม่มีใครเชื่อ ถึงจริงก็ไม่เชื่อ แล้วก็ถูกเสกจดตาย

ถ้าทำเพราะต้องการป้ายสีหรือขจัดศัตรู ความขัดแย้งก็จะเพิ่มขึ้น ไปกระตุ้นให้คนเกลียดเกลียดมากขึ้น คนเป็นศัตรูเป็นศัตรูมากขึ้น และคิดขจัดผู้มีอำนาจด้วยวิธีรุนแรงมากขึ้น

ถ้าทำเพราะปูทางไปสู่การยึดอำนาจเพื่อหลบเลี่ยงการตัดสินของศาล ประชาชนจะรวมตัวกันต่อสู้เช่นที่เคยต่อสู้กับเผด็จการในอดีต จะเกิดการนองเลือด และในที่สุดผู้เผด็จการจะพ่ายแพ้ภัยตนเอง

(๓) ข้อเสนอแนะ

- (๑) หยุดการสร้างสถานการณ์
- (๒) สังคมและสื่อมวลชนต้องระแวดระวังอย่าให้ถูกหลอกด้วยการสร้างสถานการณ์
- (๓) ทุกฝ่ายต้องหยุดยั้งป้องกันการนองเลือดด้วยการถอยชนวนที่จะนำไปสู่การนองเลือด

ค. คำแนะนำต่อคุณทักษิณ

ถ้าในอนาคตคุณทักษิณมีโอกาสอยู่ในความสงบ และทบทวนเรื่องอดีตที่ผ่านมา จะทราบว่าผมไม่ใช่ศัตรูหรือขาประจำของคุณแต่อย่างใด แต่พยายามแนะนำในเรื่องต่างๆ

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ผมเตือนว่าต้องระวังอย่าตกไปสู่ “โครงสร้างมรณะ” แต่คุณก็ถลาลึกตกเข้าไปสู่ “โครงสร้างมรณะ” แล้ว วันนี้ผมจะแนะนำวิธีออกจากโครงสร้างมรณะ

กรณีลอบสังหารไม่ว่าจะเป็นไปตามสมมติฐานที่ ๑ หรือสมมติฐานที่ ๒ ล้วนจะพาคุณเข้าไปสู่โครงสร้างมรณะทั้งสิ้น

เวลาที่你会ทำประโยชน์ในฐานะนายกรัฐมนตรีหมดลงแล้ว คุณได้ผ่านจุดยอดที่มีอำนาจสูงสุด และมีผู้คนสนับสนุนสูงสุดไปแล้ว แม้ในจุดที่สูงที่สุดนั้นคุณยังไม่สามารถแก้ปัญหาที่สำคัญๆ ของบ้านเมืองได้ ถ้าจะกลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีอีก ท่ามกลางความขัดแย้ง ท่ามกลางความเกลียดชัง ท่ามกลางความไม่เชื่อถือ จะแก้ปัญหาของประเทศได้อย่างไร ในทางตรงข้าม จะเกิดความแตกแยกและรุนแรงมากขึ้น และอาจนำไปสู่การนองเลือด

ไม่ต้องนับข้อหาจรรยาบรรณ ที่มีต่อคุณ ซึ่งคุณอาจปฏิเสธว่าไม่จริง แต่ที่ปฏิเสธไม่ได้ก็คือในฐานะนายกรัฐมนตรีคุณไม่สามารถสร้างความสมานฉันท์ในสังคม และไม่สามารถระงับการสูญเสียชีวิตของผู้คนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ แค้นก็เพียงพอที่นายกรัฐมนตรีคนใดหรือในประเทศใดจะแสดงความรับผิดชอบได้แล้ว การคงอยู่ไม่สามารถสร้างความสมานฉันท์และดับไฟใต้ได้ ให้คนอื่นมารับหน้าที่นี้จะเป็นทางออกของบ้านเมืองได้มากกว่า

คุณอาจจะกลัวว่าถ้าลงจากอำนาจ จะถูกดำเนินคดี ซึ่งอาจมีโทษถูกจำคุกและยึดทรัพย์ ไม่มีใครมีอำนาจที่จะไปขัดขวางกระบวนการทางกฎหมายได้ แต่อย่าลืมนะว่าสังคมก็เช่นเดียวกับคน ที่มีความสามารถในการยกย่องอย่างยิ่งใหญ่ ถ้ามีการยอมรับผิดหรือขอโทษ ที่เอริโซนาการที่บิดาของเด็กวัยรุ่นที่ถูกฆ่าให้อภัยและไปดูแลเด็กที่ฆ่าลูกของตน เรียกน้ำตาของผู้รู้เห็นทั้งหมด ที่แอฟริกาใต้ตำรวจคนขาวยอมรับในที่ประชุมใหญ่ของคนผิวดำว่าตนไปฆ่าคนผิวดำ แทนที่คนผิวดำจะกรูกันมาฉีกเนื้อตำรวจผู้นั้น แต่ทั้งห้องประชุมระงมไปด้วยน้ำตาและการให้อภัย

หัวใจของความเป็นมนุษย์และอภัยวิธี เมื่อถึงเวลาเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่ที่สุดประมาณทางออกจาก “โครงสร้างมรณะ” ด้วยสันติวิธี คือคุณทักษิณต้องตัดความกังวลด้วยประการทั้งปวง มีความกล้าหาญที่จะประกาศ ๓ ข้อดังต่อไปนี้

(๑) พูดว่า ” ผมพอแล้ว “ แล้ววางมือทางการเมืองทั้งหมดเด็ดขาดทันที

(๒) ขอร้องให้ประชาชนผู้สนับสนุนตน จงร่วมมือสมัครสมานในแก้ปัญหาประเทศด้วยสันติวิธี และสนับสนุนนายกรัฐมนตรีคนใหม่ไม่ว่าจะเป็นใครก็ตาม

(๓) จะออกไปทำงานทางมนุษยธรรมแบบบิลล์ เกตส์

ถ้าทำได้ดังนี้ จะเกิดความสงบเย็นทันที

ทั้งตัวคุณทักษิณเองและประเทศ

ถ้าไม่ทำคงหนีการนองเลือดไม่พ้น

ทั้งหมดที่กล่าวมาโดยสรุปก็คือประเทศจะพ้นการนองเลือดจากวิกฤตการณ์การเมืองอยู่ที่
ทักษิณเสียสละ หรือเสียสละทักษิณ
